

Kr.“ Statsbanerne have saa i Gaar i nogle Linier, som ere sendte her til Rigsdagen gjort opmærksom paa, at Udgiften til Viborg—Herning-Banen „vil paa Grund af Skinneprisernes Stigning og med samme Beregning af Enhedsprisen som ved Give—Holstebro-Banen blive 2,350,000 Kr. og ikke ca. 2 Mill. Det bliver derefter en samlet Udgift af 6,350,000 Kr. i Stedet for 6 Mill.“ Jeg haaber derefter de Herrer, som ikke ganske med Urette have undret sig over, at jeg har kunnet give denne Oplysning om Omkostningerne ville finde det fuldstændig forklarligt.

Nu vilde jeg gerne om denne Bane, som der er hørt saa mange anbefalende og rosende Ord om i Dag, udtale, at jeg ikke kan erkende, at en Bane fra Viborg til Herning kan gælde som egentlig Led i Banenettet til Esbjerg. Der er for det nordvestlige Jylland anden og bedre Vej, og for det nordøstlige Jylland ere Forholdene ret ugunstige, naar man skal til at bruge Banen fra Viborg til Herning. Man skulde altsaa for at tage det nærmestliggende gaa fra Aalborg til Svenstrup, Nibe, Aars og atter derfra til Aalestrup og Viborg saa til Herning og videre ned til Esbjerg, d. v. s., at man skulde køre først paa en Privatbane, saa paa et Stykke Statsbane, saa atter paa en Privatbane og saa paa Statsbane igen, for de private Baners Vedkommende paa letbyggede Baner. Det er i og for sig ikke nogen heldig Ordning for Driften. Men dertil kommer, hvad Prisen angaar, at skønt der er disse 60 Kilometer mindre Længde ad den Vej til Esbjerg, vil det for Fragtens Vedkommende ikke faa stor Betydning. Vi vide alle, hvor stærkt faldende Tarifferne ere for de lange Afstande. Jeg er ganske sikker paa, at den Prisnedgang, som kunde paaregnes er ganske illusorisk, selv om vi ikke tage Hensyn til, at Privatbanerne have noget højere Takter. Det er saaledes, at det for den sidste Del af Routen ikke gør nogen Forskel, saaledes som vore Jærnbantakster ere. Hvad Tiden angaar, tror jeg ganske sikkert, at det ikke vil lykkes at opnaa nogen Besparelse trods de 60 Kilometer mindre, thi den Drift, der overhovedet kan udføres paa disse Baner, er paa Grund af de af mig skildrede Forhold paa en naturlig Maade ret begrænset. Den intensive Drift, der maatte fordres, samtidig med at man holdt Hovedrouterne i Gang ligesom nu, hvad der er nødvendigt, vilde ikke kunne gennemføres uden meget store Bekostninger. Min Mening, som ogsaa tidligere Indenrigsministres Mening er, at Vest paa

vilde Trafiken gaa over Struer som hidtil og Øst paa over Langaa ad den gamle slagne Landevej. Det tror jeg nok skal vise sig rigtigt. Jeg siger dette, fordi det ikke er værd at vugge sig i Illusioner om en enorm Eksportdrift paa Viborg—Herning-Banen. Det vil nok vise sig, at det nogenlunde bliver ved det gamle. Man siger nok, at Retningen for denne Bane peger mod Esbjerg. Det er ubestrideligt, at saa snart man fra Nord peger mod Sydvest, peger man mod Esbjerg, men naar Trafiken vedbliver at gaa ad de gamle Veje, har det mindre at sige, at denne Bane ude paa Heden peger mod Esbjerg. Det skulde da være, at man gav sig til at købe Aars—Nibe—Svenstrup-Banen og omlagde den som Statsbane, saa kunde der maaske blive Tale om noget i den Retning. Men som Forholdene nu ere, vil der hverken i Tid eller Penge være nogen særlig Fordel ved at gaa den Vej.

Derfor mener jeg ikke, at Viborg—Herning-Banen ikke bør anlægges, og det har jeg heller aldrig udtalt. Jeg mener blot, at Fordelene derved kun ville blive smaa, og kan ikke billige, at man vil paa-vinge Regeringen og Landstinget dem paa den her foreslaaede Maade. Jeg kan og vil ikke direkte udtale mig om denne Bane, naar jeg staar paa det Standpunkt, som jeg staar paa i denne Sag: at jeg støtter mig til de sagkyndiges, til Kommissionens og til Statsbanernes Styrelses Mening om disse Forhold. Men som paa-trængende nødvendig skildres den ikke. Selv om den i Øjeblikket trænger sig temmelig stærkt paa, er den alligevel ikke fra nogen Side skildret som en Foranstaltning af paa-trængende Nødvendighed.

Det ærede Medlem udtalte saa, at der ogsaa vilde være kommet Deputationer til Ministeren angaaende denne Banes Retning, selv om der havde foreligget et Forslag, hvori Banens Retning havde været angivet. Det er meget muligt, at de kunde komme, men det var heller ikke saa stor en Ulempe. Det vilde være en større Ulempe, hvis der ikke kommer nogen Bane. Det gør jo ikke noget, om alle disse brillante og udmærkede Mennesker komme herover for at tale om, hvad der ligger dem paa Hjerter, men kedeligt er det, at man saa ikke er i Stand til at give disse Folk noget Svar, fordi der ikke foreligger noget om Retningen. Naar der virkelig skal bygges en saadan Bane nu eller senere, vil den, der til den Tid er Indenrigsminister, ikke slippe for denne Skærsild. Disse Deputationer ville lige saa godt komme